

Streszczenie decyzji Komisji**z dnia 1 października 2008 r.****dotyczącej postępowania przewidzianego w art. 81 Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz w art. 53 Porozumienia EOG****(Sprawa COMP/C.39181 – Woski do świec)***(Zgłoszona w dokumencie nr C(2008) 5476 wersja ostateczna)***(Jedynie teksty w języku angielskim, francuskim, niemieckim, hiszpańskim i włoskim są autentyczne)****(Tekst mający znaczenie dla EOG)**

(2009/C 295/13)

KRÓTKI OPIS NARUSZENIA PRAWA

(1) Decyzja skierowana była do przedsiębiorstw ENI S.p.A., Esso Deutschland GmbH, Esso Société Anonyme Française, ExxonMobil Petroleum & Chemical B.V.B.A., Exxon Mobil Corporation, H&R ChemPharm GmbH, H&R Wax Company Vertrieb GmbH, Hansen & Rosenthal KG, Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG, MOL Nyrt., Repsol YPF Lubricantes y Especialidades S.A., Repsol Petróleo S.A., Repsol YPF S.A., Sasol Wax GmbH, Sasol Wax International AG, Sasol Holding in Germany GmbH, Sasol Limited, Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Limited, the Shell Petroleum Company Limited, Shell Petroleum N.V., the Shell Transport and Trading Company Limited, RWE-Dea AG, RWE AG, Total France S.A. oraz Total S.A.

(2) Dwadzieścia osiem podmiotów prawnych wymienionych powyżej (należących do 10 przedsiębiorstw, przy czym niektóre podmioty prawne są pociągnięte do odpowiedzialności jako spółki dominujące) dopuściło się pojedynczego i ciągłego naruszenia art. 81 traktatu WE i art. 53 Porozumienia EOG poprzez ustalanie cen oraz wymianie między sobą poufnych informacji handlowych, wpływające na przemysł wosków parafinowych w EOG. W przypadku przedsiębiorstw Dea (później Shell), ExxonMobil, MOL, Repsol, Sasol oraz Total to pojedyncze i ciągłe naruszenie polegało również na podziale klientów lub podziale rynku w EOG. Naruszenie trwało od dnia 3 września 1992 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r., a czas jego trwania był różny u poszczególnych podmiotów prawnych i przedsiębiorstw. W przypadku przedsiębiorstw Dea (później Shell), ExxonMobil, Sasol oraz Total to pojedyncze i ciągłe naruszenie dotyczyło również gaczu parafinowego sprzedawanego klientom końcowym na rynku niemieckim w okresie od dnia 30 października 1997 r. do dnia 12 maja 2004 r., a czas jego trwania był różny u poszczególnych podmiotów prawnych i przedsiębiorstw.

PRZEMYSŁ WOSKU DO ŚWIEC

(3) Produkty, których dotyczy sprawa, to woski parafinowe i w przypadku niektórych adresatów decyzji również gacz parafinowy. Woski parafinowe obejmują rafinowane woski parafinowe oraz półrafinowane woski parafinowe (w zależności od zawartości oleju), jak również woski hydrorafinowane, mieszaniny wosków, woski specjalne

oraz twarde woski parafinowe. Wykorzystuje się je do produkcji szerokiego asortymentu produktów, takich jak świece, chemikalia, opony oraz produkty motoryzacyjne, jak również w przemyśle gumowym, produkcji opakowań, klejów i gum do żucia. W Europie 60–70 % wosku parafinowego jest wykorzystywane do produkcji świec. Gacz parafinowy jest surowcem wykorzystywanym do produkcji wosków parafinowych. Powstaje w rafineriach jako produkt uboczny przy produkcji olejów bazowych z ropy naftowej. Sprzedaje się go także klientom końcowym, na przykład producentom płyt wiórowych.

(4) Cenę rynkową wosków parafinowych i gaczu parafinowego w 2004 r. w EOG oszacowano w pisemnym zgłoszeniu zastrzeżeń na ok. 485 000 000 EUR. Dostawy ze strony adresatów decyzji zaspokajały 75 % zapotrzebowania na rynku EOG.

PROCEDURA

(5) Postępowanie Komisji było następstwem informacji otrzymanych we wniosku o zwolnienie z grzywny na podstawie Obwieszczenia Komisji w sprawie zwolnienia z grzywnien oraz zmniejszania grzywnien w przypadkach karteli z 2002 r. („zawiadomienie w sprawie łagodzenia kar z 2002 r.”). Wniosek ten złożyło przedsiębiorstwo Shell Deutschland Schmierstoff GmbH dnia [...]. Dnia [...] Komisja przyznała przedsiębiorstwu Shell warunkowe zwolnienie z grzywny zgodnie z pkt 15 zawiadomienia Komisji w sprawie łagodzenia kar z 2002 r.

(6) Dnia 28 i 29 kwietnia 2005 r. Komisja przeprowadziła kontrole w kwietniu 2005 r. w pomieszczeniach należących do Sasol (Niemcy), H&R/Tudapetrol (Niemcy), Esso/ExxonMobil (Niderlandy i Niemcy), Total (Francja), Repsol (Hiszpania), ENI (Włochy) i MOL (Węgry).

(7) W następstwie kontroli Komisja otrzymała wnioski o zwolnienie z grzywny oraz sformułowane alternatywnie wnioski o zmniejszenie grzywny na podstawie zawiadomienia w sprawie łagodzenia kar z 2002 r., złożone przez przedsiębiorstwa Sasol, Repsol i ExxonMobil. Przedsiębiorstwo Sasol złożyło wniosek o zmniejszenie grzywny dnia [...]. Przedsiębiorstwo Repsol złożyło wniosek o zwolnienie z grzywny/zmniejszenie grzywny dnia [...]. Przedsiębiorstwo ExxonMobil złożyło wniosek o zwolnienie z grzywny/zmniejszenie grzywny dnia [...].

(8) W dniu 25 maja 2007 r. Komisja wszczęła postępowanie i przyjęła pisemne zgłoszenie zastrzeżeń w sprawie naruszenia art. 81 traktatu WE i art. 53 Porozumienia EOG przeciwko ENI S.p.A.; Esso Deutschland GmbH, Esso Nederland B.V., Esso Société Anonyme Française, Exxon-Mobil Petroleum & Chemical B.V.B.A. oraz Exxon Mobil Corporation, Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG, H&R ChemPharm GmbH, H&R Wasag AG, H&R Beteiligung GmbH, H&R Wax Company Vertrieb GmbH oraz Hansen & Rosenthal KG; MOL Nyrt.; Repsol YPF Lubricantes y Especialidades S.A. (Rylesa), Repsol Petr leo S.A. oraz Repsol YPF S.A.; Sasol Wax GmbH, Sasol Wax International AG, Sasol Holding in Germany GmbH oraz Sasol Limited Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoff GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Limited (SIPC), the Shell Petroleum Company Limited (SPCO), Shell Petroleum N.V., the Shell Transport and Trading Company Limited oraz the Royal Dutch Shell plc; RWE-Dea AG oraz RWE AG; Total France S.A. i Total S.A. W odpowiedzi na zastrzeżenia podniesione przez Komisj  wszyscy adresaci pisemnego zgłoszenia zastrzeżeń przedstawili swoje uwagi na piśmie. Otwarte spotkanie wyjaśniające odbyło się dnia 10 i 11 grudnia 2007 r. Wszystkie przedsiębiorstwa, do których skierowano pisemne zgłoszenie zastrzeżeń, oprócz przedsiębiorstw Repsol Petr leo S.A. i Repsol YPF S.A. wzięły udział w spotkaniu.

(9) W świetle kwestii podniesionych przez przedsiębiorstwo Esso Nederland B.V. w jego odpowiedzi na pisemne zgłoszenie zastrzeżeń Komisja postanowiła zamkn c postępowanie przeciwko temu przedsiębiorstwu. Komisja postanowiła również zamkn c postępowania przeciwko H&R Wasag AG, H&R Beteiligung GmbH oraz the Royal Dutch Shell plc.

FUNKCJONOWANIE KARTELU

(10) Posiadane przez Komisj  rzetelne i trwałe dowody wykazały, że adresaci decyzji brali udział w naruszeniu opisanym w motywie 2.

(11) Wspólnym planem ogólnym, identycznym celem antykonkurencyjnym oraz pojedynczym celem ekonomicznym kartelu było ograniczenie konkurencji cenowej oraz zapobieganie jej, stabilizacja lub zwiększenie cen poprzez uzgadnianie cen minimalnych i podwyżek cen, a w przypadku niektórych przedsiębiorstw zabezpieczenie kontaktów z klientami i określonych rynków. Podsumowując, celem tych działań było znaczne zmniejszenie lub nawet eliminacja presji konkurencyjnej, a ostatecznie – osiągnięcie większych zysków, ustabilizowanie ich lub zwiększenie.

(12) W decyzji szczegółowo opisano zebrane dowody wielu spotkań lub kontaktów odbywających się każdego roku pomiędzy przedstawicielami zaangażowanych przedsiębiorstw w okresie, w którym popełniano naruszenia.

GRZYWNY

Kwota podstawowa

- (13) Podstawową kwot  grzywny ustalono poprzez pomnożenie cz ci średniej wartości sprzedaży wosku parafinowego lub gaczu parafinowego dokonanej przez każde z przedsiębiorstw na danym obszarze geograficznym w ostatnich trzech latach obrotowych, w których miało miejsce naruszenie („kwota zmienna”), przez liczb  lat, w których trwało naruszenie, a następnie doliczenie dodatkowej kwoty, której wysokośc również obliczono jako cz c wartości sprzedaży, w celu zniechęcenia przedsiębiorstw do zawierania porozumień horyzontalnych dotyczących ustalania cen („opłata za przystąpienie do porozumienia”).
- (14) Podczas ustalania wspomnianych cz ci wartości brano pod uwagę charakter naruszenia i zakres geograficzny.
- (15) Kwot  zmienną pomnożono przez odpowiedni czas trwania naruszenia (różne czasy trwania naruszenia dla poszczególnych podmiotów prawnych i przedsiębiorstw).

Dostosowania kwoty podstawowej

Okoliczności obci zaj ce: ponowne naruszenie

- (16) W momencie, w którym doszło do naruszenia, przedsiębiorstwa Shell i ENI były już adresatami poprzednich decyzji Komisji dotyczących działałnoci kartelowej. Fakt, że wspomniane przedsiębiorstwa powtórzyły ten sam rodzaj zachowania w tej samej branży lub w sektorach innych niż te, w których uprzednio nałożono na nie kary, wykaza , że pierwsze kary nie skłoniły wspomnianych przedsiębiorstw do zmiany swojego postępowania. Powyższe uzasadniło zwiększenie podstawowej kwoty kary, jaka zostanie nałożona na przedsiębiorstwa Shell i ENI, z powodu ponownego naruszenia.

Okoliczności łagodzące

- (17) Komisja nie stwierdziła okoliczności łagodzących w przedmiotowej sprawie.

Podwyższenie grzywny dla zapewnienia skutku odstraszej cego

- (18) Stosownie do poprzednich decyzji i zgodnie z nimi, w celu ustalenia kwoty grzywny na poziomie zapewniającym dostateczny skutek odstraszej cy, Komisja uznała za właściwe zastosowanie mnożnika w odniesieniu do kwot grzywnien nałożonych na przedsiębiorstwa ExxonMobil, Shell, Total, ENI, Repsol i RWE. W 2007 r., ostatnim roku obrotowym poprzedzającym decyzj , obroty przedsiębiorstw ExxonMobil i Shell przekroczyły 250 mld EUR, obroty przedsiębiorstwa Total przekroczyły 150 mld EUR, obroty przedsiębiorstwa ENI przekroczyły 85 mld EUR, a obroty przedsiębiorstw Repsol i RWE przekroczyły 40 mld EUR.

Zastosowanie pułapu 10 % obrotów

- (19) Ostateczne, poszczególne kwoty grzywien, obliczone przed zastosowaniem zawiadomienia w sprawie łagodzenia kar, wyniosły poniżej 10 % światowych obrotów przedsiębiorstw – adresatów.

Zastosowanie zawiadomienia w sprawie łagodzenia kar z 2002 r.: zwolnienie z grzywien i zmniejszenie grzywien

- (20) Przedsiębiorstwa Shell, Sasol, Repsol i ExxonMobil współpracowały z Komisją na różnych etapach postępowania w celu uzyskania preferencyjnego traktowania określonego w zawiadomieniu w sprawie łagodzenia kar z 2002 r., które ma zastosowanie do przedmiotowej sprawy.

Zwolnienie z grzywien

- (21) Przedsiębiorstwo Shell jako pierwsze poinformowało Komisję o istnieniu w sektorze wosków do świec kartelu wywierającego wpływ na rynek EOG. Dnia [...] r. przedsiębiorstwo Shell złożyło dowody w postaci dokumentów oraz oświadczenie przedsiębiorstwa, a następnie pozwoliło Komisji ustalić istnienie, treść i uczestników kilku spotkań kartelowych i innych kontaktów, jak również przeprowadzić kontrole w dniach 28–29 kwietnia 2005 r. Zakończyło ono udział w naruszeniu przed złożeniem wniosku. Tym samym przedsiębiorstwo Shell zakwalifikowało się do zwolnienia z grzywien.

Zmniejszenie grzywien

- (22) Przedsiębiorstwo Sasol zwróciło się do Komisji w drugiej kolejności. Informacje dostarczone po dniu [...] r. pozwoliły Komisji ustalić fakty, których Komisja nie mogłaby ustalić w innym przypadku. Ilość, jakość i wartość, jak również termin nadesłania informacji przez przedsiębiorstwo Sasol pozwoliły Komisji lepiej zrozumieć naruszenie i zinterpretować uzyskane dokumenty. Współpraca przedsiębiorstwa Sasol z Komisją została wynagrodzona zmniejszeniem grzywiny o 50 %.
- (23) Przedsiębiorstwo Repsol, które zaproponowało Komisji współpracę w dniu [...] r., potwierdziło informacje dostarczone przez przedsiębiorstwa Shell i Sasol oraz dostarczyło nowe dowody w sprawie kartelu, jak również dowody obciążające je same. W świetle powyższego współpraca przedsiębiorstwa Repsol z Komisją została wynagrodzona zmniejszeniem grzywiny o 25 %.
- (24) Przedsiębiorstwo ExxonMobil zwróciło się do Komisji w dniu [...] r. oraz przedstawiło dowody potwierdzające kartel, chociaż jedynie w ograniczonym zakresie. Pozostałe informacje nadesłane przez przedsiębiorstwo ExxonMobil były niejasne i w znacznym stopniu bezużyteczne. Współpraca przedsiębiorstwa ExxonMobil z Komisją została wynagrodzona zmniejszeniem grzywiny o 7 %.

DECYZJA

- (25) Adresatami niniejszej decyzji są niżej wymienione spółki uczestniczące w naruszeniu w następujących terminach:

(26) W odniesieniu do wosków parafinowych:

- a) ENI S.p.A.: w dniu 30/31 października 1997 r. oraz od dnia 21 lutego 2002 r. do 28 kwietnia 2005 r.;
- b) Esso Deutschland GmbH: od dnia 22 lutego 2001 r. do dnia 20 listopada 2003 r.; Esso Société Anonyme Française: od dnia 3 września 1992 r. do dnia 20 listopada 2003 r.; ExxonMobil Petroleum & Chemical B.V.B.A.: od dnia 30 listopada 1999 r. do dnia 20 listopada 2003 r.; Exxon Mobil Corporation: od dnia 30 listopada 1999 r. do dnia 20 listopada 2003 r.;
- c) Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG: od dnia 24 marca 1994 r. do dnia 30 czerwca 2002 r.;
- d) H&R Wax Company Vertrieb GmbH: od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r.; Hansen & Rosenthal KG: od dnia 1 stycznia 2001 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r. H&R ChemPharm GmbH: od dnia 1 lipca 2001 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r.;
- e) MOL Nyrt.: od dnia 3 września 1992 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r.;
- f) Repsol YPF Lubricantes y Especialidades S.A.: od dnia 24 czerwca 1994 r. do dnia 4 sierpnia 2004 r.; Repsol Petrôleo S.A.: od dnia 24 czerwca 1994 r. do dnia 4 sierpnia 2004 r. Repsol Petrôleo S.A.: od dnia 24 czerwca 1994 r. do dnia 4 sierpnia 2004 r.;
- g) Sasol Wax GmbH: od dnia 3 września 1992 r. do 28 kwietnia 2005 r.; Sasol Wax International AG: od dnia 1 maja 1995 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r.; Sasol Holding in Germany GmbH: od dnia 1 maja 1995 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r.; Sasol Limited: od dnia 1 maja 1995 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r.;
- h) Shell Deutschland Oil GmbH: od dnia 3 września 1992 r. do dnia 31 marca 2004 r.; Shell Deutschland Schmierstoff GmbH: od dnia 1 kwietnia 2004 r. do dnia 17 marca 2005 r.; Deutsche Shell GmbH: od dnia 2 stycznia 2002 r. do dnia 17 marca 2005 r.; Shell International Petroleum Company Limited: od dnia 2 stycznia 2002 r. do dnia 17 marca 2005 r.; the Shell Petroleum Company Limited: od dnia 2 stycznia 2002 r. do dnia 17 marca 2005 r.; Shell Petroleum N.V.: od dnia 1 lipca 2002 r. do dnia 17 marca 2005 r.; the Shell Transport and Trading Company Limited: od dnia 2 stycznia 2002 r. do dnia 17 marca 2005 r.;

- i) RWE-Dea AG: od dnia 3 września 1992 r. do dnia 30 czerwca 2002 r.; RWE AG: od dnia 3 września 1992 r. do dnia 30 czerwca 2002 r.;
- ii) Sasol Limited: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 12 maja 2004 r.;
- j) Total France S.A.: od dnia 3 września 1992 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r.; Total S.A.: od dnia 3 września 1992 r. do dnia 28 kwietnia 2005 r.
- (27) W odniesieniu do gaczu parafinowego:
- a) Esso Deutschland GmbH: od dnia 22 lutego 2001 r. do dnia 18 grudnia 2002 r.; Esso Société Anonyme Française: od dnia 8 marca 1999 r. do dnia 18 grudnia 2002 r.; ExxonMobil Petroleum & Chemical B.V.B.A.: od dnia 20 listopada 1999 r. do dnia 18 grudnia 2002 r.; Exxon Mobil Corporation: od dnia 20 listopada 1999 r. do dnia 18 grudnia 2002 r.;
- b) Sasol Wax GmbH: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 12 maja 2004 r.; Sasol Wax International AG: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 12 maja 2004 r.; Sasol Holding in Germany GmbH: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 12 maja 2004 r.;
- c) Shell Deutschland Oil GmbH: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 12 maja 2004 r.; Shell Deutschland Schmierstoff GmbH: od dnia 1 kwietnia 2004 r. do dnia 12 maja 2004 r.; Deutsche Shell GmbH: od dnia 2 stycznia 2002 r. do dnia 12 maja 2004 r.; Shell International Petroleum Company Limited: od dnia 2 stycznia 2002 r. do dnia 12 maja 2004 r.; the Shell Petroleum Company Limited: od dnia 2 stycznia 2002 r. do dnia 12 maja 2004 r.; Shell Petroleum N.V.: od dnia 1 lipca 2002 r. do dnia 12 maja 2004 r.; the Shell Transport and Trading Company Limited: od dnia 2 stycznia 2002 r. do dnia 12 maja 2004 r.;
- d) RWE-Dea AG: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 30 czerwca 2002 r. RWE AG: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 30 czerwca 2002 r.;
- e) Total France S.A.: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 12 maja 2004 r.; Total S.A.: od dnia 30 października 1997 r. do dnia 12 maja 2004 r.

(28) Na podstawie powyższych motywów zostały nałożone następujące grzywny:

- a) ENI S.p.A.: 29 120 000 EUR;
- b) Esso Société Anonyme Française: 83 588 400 EUR,
z czego solidarnie z przedsiębiorstwami
ExxonMobil Petroleum & Chemical B.V.B.A. oraz Exxon Mobil Corporation
do kwoty 34 670 400 EUR; natomiast te dwa przedsiębiorstwa
i przedsiębiorstwo Esso Deutschland GmbH odpowiadają solidarnie do
kwoty 27 081 600 EUR;
- c) Tudapetrol Mineralölerzeugnisse Nils Hansen KG: 12 000 000 EUR;
- d) Hansen & Rosenthal KG solidarnie z H&R Wax Company Vertrieb GmbH: 24 000 000 EUR,
z której to kwoty odpowiadają solidarnie z:
H&R ChemPharm GmbH za 22 000 000 EUR;
- e) MOL Nyrt.: 23 700 000 EUR;
- f) Repsol YPF Lubricantes y Especialidades S.A. (Rylesa) solidarnie z Repsol
Petróleo S.A. oraz Repsol YPF S.A.: 19 800 000 EUR;
- g) Sasol Wax GmbH: 318 200 000 EUR,
z której to kwoty odpowiada solidarnie z:
Sasol Wax International AG, Sasol Holding in Germany GmbH oraz Sasol
Limited za 250 700 000 EUR;

-
- h) Shell Deutschland Oil GmbH, Shell Deutschland Schmierstoffe GmbH, Deutsche Shell GmbH, Shell International Petroleum Company Limited (SIPC), the Shell Petroleum Company Limited, Shell Petroleum N.V. i the Shell Transport and Trading Company Limited: 0 EUR;
- i) RWE-Dea AG solidarnie z RWE AG: 37 440 000 EUR;
- j) Total France S.A. solidarnie z Total S.A.: 128 163 000 EUR.
- (29) Wymienionym w motywach 26–27 przedsiębiorstwom nakazano niezwłocznie przerwać naruszenie określone w motywie 2, o ile dotychczas tego nie uczyniły, i powstrzymać się od ponownego podejmowania czynów lub zachowań opisanych w motywie 2, oraz od wszelkich czynów i zachowań o tym samym bądź równoważnym celu lub skutku.
-